

LIDOVÉ NOVINY

ROČ. 42. ČÍS. 250

SOBOTA 19. KVĚTNA 1934 RÁNO

ZA 80 HALERŮ

Usměrňování v USA

fjr - Novy York 4. května

Názory na nynější situaci v průmyslu, na trhu práce a výsleky obchodního podnikání v přítomné době se značně rozcházejí, řídíce se podle okolnosti, míst a rozsahu jednotlivého podniku nebo akce. Minění předsedy American Federation of Labour, Greena, který před několika dny navštívil prezidenta Roosevelta v Bílém domě, že je jisté deset milionů nezaměstnaných a že dosud snad jen asi čtyři miliony osob byly umístěny různými podniky zřízenými NRA a průmyslu, přizpůsobivšimi se kodu podle NRA, je asi hodně podezřeno pravdě, protože se zdá podloženo odborným kalukacím. Mnohé se stoupají zřízených ve prospěch nezaměstnaných jsou více méně umělé, jež by v normálních dobách nemohly existovat. Na příklad provádění některých nouzových prác by se mohlo dít zcela pravidelným způsobem a odbornými silami, a v různých koncentráčních táborech by se nenuisilo soustředitaři také osob, schopných vykonávat práce docela odlišné, nežli ke kterým jsou zatím přiděleny.

Přispělo se zřízením těchto podniků nesporně mnohým, kteří již byli v koncích a nebyli zůstat. Bylo zapotřebí, aby přišel někdo, kdo by přikládal a s odvahou prováděl akce i experimenty, třeba i na účet iroku veřejnosti a jenž by byl pro odhodění od starých konservativních zvyků a způsobu na konec zahrnut kritikou, jako se to teď stává s mnoha stranami i výnější správou. Zkoušelo se opravdu mnohé s rozmanitými výsledky a podle toho si veřejnost tvorila úsudek. Jeno je jisté, že liberaři a pokrovková správa a její stoupení a přátelské značně istoupili od původních, až příliš otevřených akcí, usilujících o odstranění krize, a její nepřátelé, političtí odpůrci a konservativci zase hodně změnili názory a upravili svůj poměr přiznivěji k nynějšemu režimu ve Washingtone a zejména k jeho fidelitěm.

Je to zřejmé z různých zjevů, z nichž poslední jsou marné, až smilivé hlasy, ozývající se z úst republikánských vůdců, bývalých kabinetních úředníků Stimsona a Millse, k demokratickému návrhu na úpravu celního sazbníku směrem dolů, k udělení většího práva prezidentovi, aby podle mezinárodních smluv, vzájemných smluv a smluv vyjednával s jednotlivými zeměmi o reciproční úmluvy ve věcech dovozu a vývozu zboží. Je opravdu potěšitelný zjev, že i tak vynikající osobnosti užívají dnes potřebu revise celních sisek v určitých případech, neboť právě dosavadní celní sazbení byl jedním z hlavních překážek vydírců přátelského styku mezi státy a národy po strážce hospodářské a tím i politické. Připomíjí-li se nyní i významná republikánská k této úpravě, možno očekávat, že se tím značně povzne mezinárodní obchod a výměna států v průspech průmyslu i zameřenectva na celém světě. Neboť jako četné státy následovaly příkladu Ameriky při zvýšení cel před třemi lety, což nikterak nepřispělo k vybednutí z tisíce nýbrž jí prohloubilo, tak zase půjdu v jejich sledujících, když Amerika vyděle světu vstří a zahájí i roky k úpravě směrem dolů. Není spomí na tom, že se tím pomůže předeším i americkému průmyslu, vzdýt dnes se ozývají čím dalek tím více hlasu i z řad průmyslníků dosud opoziční se stavějících, neboť chápou, že se dosavadním stanoviskem jen škodili.

Mnozí si nejsou vědomi toho, že nyní průmysl, obchod a zemědělství, zejména americké, obory, které byly značně rozšířeny a upraveny za války a hned po ní, nemohly pokračovat v rozkvetu jako tehdy, kdy zasobovaly Evropu a ostatní svět, kde kola průmyslu byla zastavena pole rozbrádněna střelami. Výrobni schopnost po nasycení trhu se musila nezbytně snížit, zejména když i ostatní státy znovu využívaly svůj průmysl a zemědělství. Americké továrny, které chrlily nadbytek výrobků, farmy, zřízené jako továrny na velký odtoky a zásobování téměř celého ostatního světa, nemají nyní toho tuhu. Mnozí nemohou pochopit, že se musí vracet k předválečné kapacitě a způsobům ve výrobě, k ukončení i v domácí potřebě a komunikační, že

celý ostatní svět je musí podporovat v marně jejich úsilí.

Zároveň se, že business se přestěhoval do hlavního města země. V Department of Commerce (ministerstvu obchodu), kde je nyní také hlavní stan NRA, pracuje jen pro ni 2000 nových sil ve spisovné a poštovní oddělení. V Kongresu mimo lobbyisty (lidé čekající v koridorech) jsou mimorádné zástupy, čekající v radách na možnost, dostat se do senátu nebo sněmovny k projednávání různých osnov. Přede dnešním prezidentovým pracovným v Bílém domě se stále tisíci zástupy úřednicka, obchodníků a novinářů a mnohých interview odtud se dostávají denně na čele města v běžném tisku. Každý vlek přijíždějící do Washingtonu přináší nové a nové skupiny, zejména průmyslníků a obchodníků, aby před-

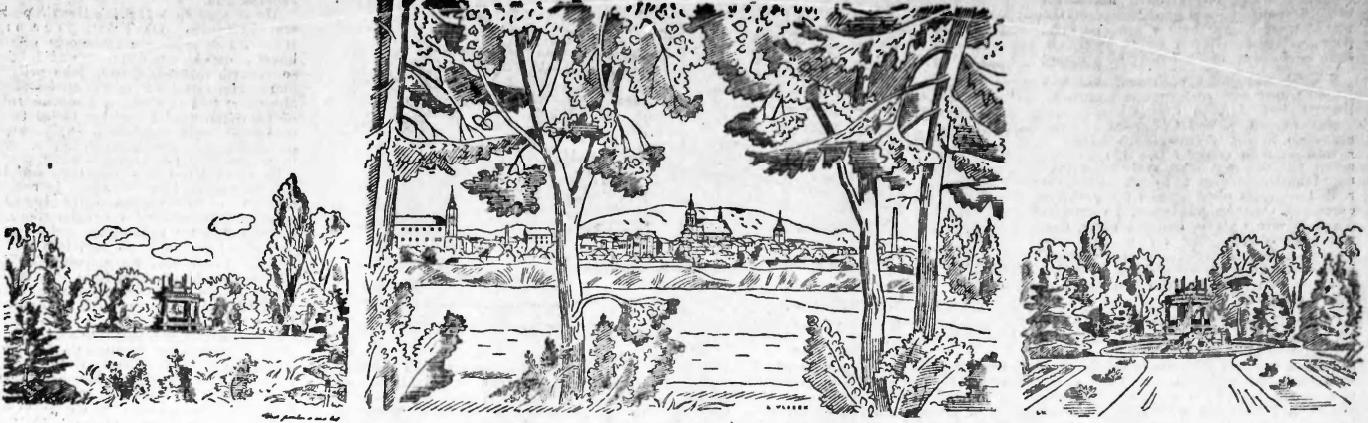
nesli svoje přání, stížnosti, návrhy atd. u NRA, některé jiné korporace nebo vládního úřadu. Nedávny sjezd Code Authorities (kod úřadů) byl navštíven 4200 účastníků a po vstupenkách k němu byla mimorádná poptávka. Právě se koná sjezd Obchodní komory Spojených Států, kde se vyměňují význačné názory o nynější správě pro ni i proti ní.

V senátu, sněmovně, v komisiach, v telích, po konferencích a slyšených se nekončí rozpravy, ale pokračují ve skupinách o dvou, tří nebo více osobách dlouho do noci v různých veřejných soukromých místnostech. Washingtonské hotely jsou o 50 procent četněji navštěvovány obydlivými nežli za normálních dob. A tak tu panuje horečná činnost, jež nezadržitelně roztrácí kola k odstřelení nové a nové skupiny, zejména průmyslníků a obchodníků, aby před-

Chvála i hana bibliofilů

Jindřich Spáčil

Měl bych začít chválu a velebném bibliofili a bibliofili, kteří se letos po testé scházejí o letních v Praze. měl bych podat výčet všech znamenitostí, které se zrodily ve stinu oné tajemné vánice, nebo kurzu bibliofili. Je letos znamenitě vysoko: sám zahraniční ministr Francie Louis Barthou se všechny přiznal k vásni bibliofili. Vzácný host naší republiky, v němž bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak od převratu u nás zmohutněla a prakticky se projevila počet o zevní úpravu knížek, a ta je napájena z oné ušlechtilé vásni, k níž se v Praze i ministr Barthou přiznal. Pan Barthou osvědčil vásni bibliofili, když bychom hledali člověka, bijíceho se jenom s problémy mezinárodní politiky, odhaluje ve chvíli oddechu svého lidského koníčka; má vásničev rad krásné knížky a rozumí jim. Jak při tom vědomi zaplesají srdeč bibliofilů, kteří jsou citové mezi koníčkáři a zcela správně ukazují na produktivnost své vásni. Jen se podívajme, jak

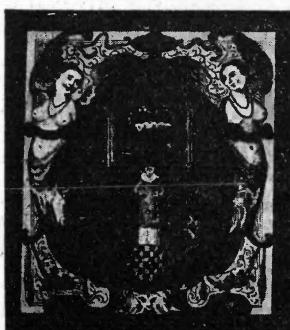
H R A N I C E

Když jsem chodil do měšťanské školy, říkával odborný učitel zeměsu Vojtěch Bartošek, autor známé monografie Hranice, že naše město polohou k nejkrásnějším v říši.

nadejí potoučí k nejkrásnejším v IS.
O pravdivosti tohoto výroku mohlo by se po-
chybovat a pokládat jej za prepriatý mistní
patriotismus. Autor pocházel však z jihovýchodních
* Nejdvečernější pohled na město Hranice je od
ní strany při příjezdu od Lipníka a s helštýnských

kopců. Leží před námi úzká kotlina se tří stran nazvárenou horami. Na severní a východní straně jsou tu poslední výběžky Jesenicku, na jihu začínají již Karpaty. Zdá se, že hory uplynuly spolu souvisí ze neu s nich východiska. Teplice zblízka se objeví návštěvníku přeřášná kotlina, v níž jsou lázně Teplice. Všechny ohledy na ně je od sochy sv. Jana a ještě všechny ze zřícenin hradu Švrcová. Za lázněmi k východu se otevírá úval řeky Bečvy dále na Valašsko. V čem ještě speciálně krásná poloha Hranic? Nejen, že jsou lemovány se tří stran zeleným pásem hor ale že mimo vlastního města mají roztroušeny domky a vilky na strániích hor. A podél se vše lesknoucí pás hladiny řeky Bečvy. Pro krásnou a zdánlivou polohu, pro možnost koupání nejen v lečivých uhlíčitých pramechách lázní Teplic, ale i v řece Bečvě a možnosti slunění na jejich brezích, díle pro možnost dalekých procházek v lesích na všechny strany se staly Hranice hledaným letoviskem. Přicházejí sem letní hosté nejen z Moravy, ale po založení velkých léčebných ústavů Ústřední sociální pojišťovny i z Čech a Slovenska. * Jméno našeho města se stává však začáme ještě i jinak. Máme zde jedinou vojenskou akademii pro celou republiku v rozsáhlých budovách, ve kterých před válkou byla vojenská jezdecká akademie (také jediná pro bývalou monarchii) a vysoká vojenská reálka. Dle máme vyšší lesnickou školu (před válkou zeměnouckou) a rozsáhlými lesními revíry a továrnou na vodovody a pumpy firmy A. Kunz do nedávna jedinou toho druhu ve střední Evropě. Od převratu je zde velká vojenská posadka a různá vojenská velitelství, takže je dosti příjemné, aby jméno Hranice bylo obecně známé. * Průmyslové je to a našim městem již hory. Velký a těžký průmysl zde nezakotvil a továrny na

nábytek z ohybaného dřeva a hledávaly. Dělnictvo v letech konjunktury dojíždělo za prací do blízké Ostravy. V letech tisícové je odkázáno na práce přiležitostné, zejména stavební, ač i této je nyní mnohem méně. Národnostní jsou Hranice městem více než z 90 procent českým. Až do r. 1896 byly obecné školy utrakvistické, v tomto roce byly rozděleny na české a německé a o dvě léta později zřízena soukromá česká městanská škola. Vyšší školy zůstávaly německé. Až po převratu přeměněna lesnická škola a vojenská akademie na ústavy české. Také zrušeno německé gymnázium a do budovy se přestěhovalo české gymnasium, založené bezprostředně před válkou r. 1912 jako městský ústav prvním českým starostou dřem Fr. Šromotou. Do české správy přeslo město ve volbách r. 1905. Za české správy před válkou byla postavena budova pro české městanské školy, betonový most přes řeku Bečvu a městská pláynářna s zřízením městského parku. * Po válce se dostalo městu značného přidlužení z pozemkové reformy, pozemků i lesů. Velká část pozemků byla darována na stavbu dlelostřeleckých kasáren, ostatek se prodával soukromníkům na stavební místa. Stavební ruch v po-válečných letech byl znacný. Nastavělo se několik set malých rodinných domků. Tím se ovšem město neúměrně rozšířilo a z finančních důvodů nebylo možno prováděti současně v nových ulicích stavby cest, kanalizace, vodovodu, osvětlení a jiné samozřejmosti. V posledních letech byla sice rozšířena vodovodní síť, ale přes to jsou ještě některé části města bez vodovodu, zejména ty, které jsou pro rozšírování města nevhodnější. Velký úkol české město v provádění soustavné regulace a kanalizace, proto už se dokončuje generální plán. Na provádění první etapy se dostalo městu přidlužení z Půjčky práce a s pracemi se začne co nejdříve. Škoda, že nebylo využito příznivých ustanovení stavebních zákonů jako v jiných městech, která velmi malým vlastním prostředky postavila velké obytné domy s malými byty a odpomohla tak bytové tísni nejzájížších vrstev. * Hospodářsky město není soběstačné a je odkázáno na zemský fond. Další jeho rozvoj závisí na úpravě samosprávného zákonodárství.

Dějiny města Hranic

Čeněk Kramáříš

Hranice, město zahrnul ověnčené na
jeho východě polokruhem karpatských
vyběžků s severním výběžkem oderskými,
opatřené stříbrnou Bevou a říkami
Velikou a Lubinou, město Krádušov po-
lohu, jako malotkerčské město Krádušov ze-
se tototo místo, před stly lety více divocejší,
zařítilo městec Juríkovi (Jiříkov) z klá-
štera rajhradského, který r. 1167 sem za-
vital a zde se usedil.

Jurík zdržel roztroušené obyvatele různých chat, zbudovaných v lesích a podél řeky, mezi vtokem obou říček do Bečvy, kteří byli všechni chráněni před zvěří a předpětným nepřátem, a začal zde velikou obec Hraice, latinsky: locus Granice, jméno její dodnes je vhodné, ponevadž město je rozářením mezi náročně hanáckým, valaským a kravařským. Šedý kníž olomoucký Bcdfičtí daroval r. 1169 osadu Juríkem za loženou s kolonií krajkou a raj hradskému klášteru, který byl ještě

Třeba Hranice založil poustevník, není to město »poustevnické«, naopak, je zde

Nuž, tuto nadějnou obře s celým krajem bez příčiny odňal markrabě moravský Vladislav benedictinům rajhradským a daroval ji r. 1201 novému oblísennému rádu premonstrátskému na Hradisku u Olomouce, který byl

kraji blížšf a těší se přízni markraběte. Roku 1251 povýšil moravský markrabě Přemysl I. Hranice na město a ustavil mu středu za týdenní trh, který byl poté zději přeložen na pátek. V té době se již nejenoměs osadu latinsky locus Granicale ale Alba ecclesiae, to jest Bílé město. Královský český a markrabě moravský Václav udovolil r. 1284 na prosbu hradčanského opata Budislíše, aby město Hranice bylo opevněno zdmi, valy a příkopu, což bylo provedeno záhy až do jeho nástupce, za opata Chvalka. Za něho dosáhlo město svůj znak: obraz sv. Štěpána, u jehož nohou na pravé straně je moravská orlice, na levé český lev.

Roku 1395 zastavil moravský markrabě
Jiří město Hranice s tvrzí Mikulášem
Tunkelovem za 400 kop grošů. Při tom
po prvé se vyskytuje německý název
města Weisenkirchen, což je překlad
latinského názvu pro Hranice Alba ecclesia.
Ale i v pozdějších letech byly dávány
Hranice do zástavy. Tak r. 1451 se zde
uvádí pánem Jaz z Cimburka, zemský
hejtman a předseda husitské strany
na Moravě, za něhož se hospitství ve městě
rozšířilo. Jan z Cimburka uspořádal
v Hranicích soudničtví, potvrdil městu vý
roční trhy, právo nálezu, dal mu mastnou
krámy, zabradly a pastviště u Bečvy
a řeky Drahy za roční poplatek. Roku 1466
měl Hranice dozvěděno v zástavě Čimbur
bor Tovačovský z Cimburka, který
nejdřív zemský soud, za roční poplatek
80 hřiven sifra. Čimbur přidal k městu
skému znaku i svatou Albu – cimburku.

Klášteru premonstrátskému náležely Hranice od r. 1201 do r. 1491. Od toho roku se majetnci často střídali. Uváděme jen nejdůležitější.

Vilém z Pernštýna (1491—1520) koupil dobré opevněné Hranice, v nichž sídlilo mnoho menší šlechty, která dříve měla své domy, za tisíce důkát. Tak levně byly tehdy Hranice oceněny! Nový majitel Vilém daroval Hranicím poplatek za les Drahotuch, později ještě pastviny, a vzdal se práve ve městě.

a v okolních vesnicích nálevo vína. Zde něco se hlásilo obyvatelstvo když většinou učením Husovu a přivření učení toho obsadili faru svým knězem.

Jan z Pernštýna (1720–1548) dělal městu veliký mlynářem z Černotinskou branou. bylo něho měšťan a královským mistrem Skuteckým včopalo r. 1544 svůj dům městu, z něhož byla rozšířena radnice, která byla snad postavena hned r. 1528.

jak je v přízemí na sloupku, podnožujícím klobouk (v nynější čitárně), do kamenné výstavby. Portál radniční je ozdoben dosud znakem pánské z Pernštýna a pod ním je podobizna Štěpánka, jehož jménem Jan z Pernštýna vystavěl zámek r. 1541, v němž bylo tehdy sídlo pokojů a měl dvě věže. Jedna je již dálno stranou.

Jan Kropáč z Nevedomí (1553-1572) odvezdal veškeren svůj majetek, jen díne docíji A n ě n ě, která se provdala r. 1573 za Jana z Kunovic a po jeho smrti za Jana z Zerotína r. 1580. V té době měli Češi bratři u Velkého svého shor (nyní kostel českobratrský) Anna, jisouc samu vyznání českobratrského, osvoboďoval spoluovice od všeňských poplatků a povinností, ale i pole, louky a zahrady prohlásila za svobodné a povolila provozovat jakékoliv remeslo. Druhý její manžel to potvrdil, daroval cestu k jeho pole k domům českobratrským, jakož i svobodny statek se zahradou nové nezmocni a jiné výhody. K poctě Anny Kropáčové pojmenováváne by stěnit ulice. Za této majitelky se počal stavět katelicky kostelíček Narození Panny Marie v nynější snad podobě, jak hlásá nápis roku 1595, kdy byl dostavěn. Stojí na místě původního kostela, o němž se vypráví, že byl vystavěn hned za mnichů Jurika, což sotva bude pravda.

Václav Mol z Modřelic (1612–1620) se přidržoval strany proticírkevní a po neúspěšné bitvě v Bílé hoře byl odstraněn k smrti, ale rozsudek změněn v dozvědání žalář na Spilberku a ke ztrátě statků. Císař Ferdinand II. udělil jeho statky i města Hránice, Drahotuše a Lipník s hradem Hledýnem karlánů Františku knížeti z Dietrichsteina 16. dubna 1622. Hránice byly potrestány a vyváženy svých výsad.

V této době bylo zakázáno poskytování přísteří pronásledovaným kněžím českobratrským. Český pán Čaputa propadl hrdem i stakem, že přes jedinou noc poskytl přísteří teskobratrskému duchovnímu. Čaputova ulice a Čaputův dvůr (nyní Jaroslav) ho připomínají.

Ač obyvatelé Hranic slibili novému pánu z přinucené věrnosti a obrácení se k víře katolické, nemohli zapomenout na svou bývalé své pány a odříci se víry. Říkalo se generál Mansfeld, jenž vátil proti císaři, přiblížil k Hranicím, otevřel mu brány a dal podporu 1000 dolarů. Když však odřídali, přišla vojsko císařské ztracené město. Operovalo pod vedením

táře z Bělotína Malík a se udatně bránil a čekali na slibenou pomoc. Když dlouho nepřicházela, skočil Malík se za mecké věže do příkopu a zabil se. Měšťané musili složit 1000 dukátů a všechny zbylé výsady města byly strženy.

Přes dvacet měšťanů bylo uvězněno v zámku. Z nich 16. října 1627 byl na náměstí střat primátor města Adam Burkés, Malíkův lajtnant Lukáš Kremz, potéž Martin Myška i dva boši, jeden 10letý, druhý 12letý. Ostatní zajatí měšťané potrestány bly velikými pokutami a vezenem. Z venkovských vůdců cítn obočení na sibenici u přítomnosti zastup-

Válka třicetiletá zničila blahobyt města. Mnoho občanů vymřelo a mnozí se vydalo stěhovat. V Hranicích bylo mnoho menších šlechticů; měli zde domy i dvory a musili se z města vyděšovat i ze země, když se nedcházel výstřel k výfre katolické. Po válce třicetileté z 89 městských domech bylo 51 pustých a domů předměstských jiz 1697 r. 1628 bylo 58 opuštěno. Do prázdných a opuštěných domů nastěhovali se cizinci z velké části Němci. Různá města na Moravě byla po válce třicetité tímto návým osazeném poněkud, ale Hranice si zachovaly svou řemesla.

zachovaly svou českost.
Obecný úřední knihy: Registra grun-
tovní (založena r. 1554), Registra svateb-
ních smrků, Registra rychtářská od r. 1336
byla vedená česky. Teprve r. 1740 se
objevují v Registrech rychtářských zá-
pisy německé.

Roku 1736 zrodily Hranice příštího buditele národa J. H. Galáše, který od r. 1791 až do své smrti r. 1840 zde žil jako vojenský lékař na odpočinku. K poctě tohoto lidumila zasaděna je na bývalém jeho domku pamětní deska, ulice nazvaná na jeho jméno a postavena mu na hřbitově.

V rodné knížat z Dietrichstejnů se udržely Hranice od r. 1622 až do 1848, kdy poddanství bylo zrušeno a nastala svoboda obcí a občanů. Panství hraničké zůstalo nadále této rodině. Kníže Josef I. vymřel r. 1858 posledním mužským potomkem, ale teprve r. 1862 rozdělen byl majetek mezi požádatelné dcery. Panství hraničké s lipenským případlo Gabcíkovi, provdané za knížete Alfreda z Hatzfeldt-Wildenburku. K pádu vodnímu znaku města císařem Františkem udělenému, který z Cibora Továrovského byl doplněn cimbalum, byly na kardinální Dietrichstejnů r. 1669 dány závazky.

Čtyři sta let lázní Teplic nad Bečvou

Antonín Fröhlich

Topická zřídej jsou známa již od pradávna a jejich vlnas ještě tak starý, jak město samo. Je nepochybně, že zřídej minerálních vod, které vyvážejí tak zjevně a bohatě v korytě řeky Bečvy podél pobřeží města Hranice, byla od nejstarších olyotypů Hranice a blízkého okolí pozorována a užívána proti všem nemocem. Vznik jejich sluh dolo XII. století, kdy byly založeny Hranice mnichem Jurkem, Josefem Heřmanem Agapitem Galasem, hranickým lekárem a spisovitelem, ve svém rukopisu o tečto lázeňskom poznámení, ze lécivé sly prameni užívali již stari oadoci Hranice, Zbrasová a Černotín proti dně a různým kožím vřázkám. »V místech, kde využívají nejmladší vřida, vypadají jámy, v nich sláznou vodu shromažďovali a užívali tak, jak z laboratoře přírody prystěla. Později byla jáma, která zachycovala nejmladší pramen, kamenný vyzděný a opatřený střehou, aby dránili kompakcí od nepohody. Tato vzdálená nadřz, v které se i když plavoty mohlo, byla na místě dnešní nádrže (vynějčilo lázeňské domu). Galas piše: zásluhou o lázeň již pan Cuibor Tovačovskému z Cimburka a jeho nejbližším přástupcům, bolatým panu z Pernsteina.

Slavný spisovatel a zemský lékař markrabství moravského Tomáš Jordán z Klausenburku pojednává obořné ve svém díle „O vodách hajnéch ne teplých českých moravských o teplických prameňech, které užívána na vso-
stou lečíve. Je to první písme-
ná památka pojednávající o
teplických prameňech. Dloženo
češky v Olomouci, r. 1580,
latinsky ve Frankfurtu, r. 1580.
Tomáš Jordán z Klausenburku
první prozkomal památnou
lázní a popsal je. O fyzikálních
vlastnostech minerální vody
teplické tvrdí, že na mísce pra-
věděnou analýsu bylo zjistěno
ve vodě vapno, zelenit svrásnice-
ky a potom neznámá látka v, zvá-
řej dusivé působí na lidi i zvířa-
tě.

da prachu, kterýž pravili, že jest z vamen, do nichž se voda k myti lívá, odskrabán, tak aby vanu, setrone tu nečistotu, cístejší byly. Též pravili, že ten popel anebo prach do dalekých krajin brnín bývá k hojení všecky jakých kořiských nežitých.² Jan Kropáč z Nevědomí chetí vypamatati vznik pramenů a dal v kopci kepati, aby zjistil pramá vody. Dlejnici se mu vsak rozutekli, protože ze dny ve skale vykopané sádrový plyn, nebo para vysla s praecinou dusíkem. Jan Kropáč pokládal tuhozprávu za darembní zástečku a vejehlavu a proto nakázal měšťanum, aby práce znova začali a sami pod praecinami delníky dozor meli. ³Jeden delník se smělosti v té práci vystral, avšak nalkav se te páry, upadl a male potom zemřel. Jeni pak jiné se zastrašení, rozutekli se. Potom do te dny kočky a psi metaní byly, kteříž hned požehdali.⁴

dnes už nedopátráme. Ale stojí za povšimnutí zmínka o zamýšleném léčení v Teplicích u Hranic, jež byly již tehdy místem nemocnými vyhledávaným.

Jina velmi zajímavá zpráva o žážich Teplicích u Hranic nařezena laskavosti arcibiskupského archiváře dr. A. Breitenbachera v Kroměříži v kopíaci sbírky Stanislava Pavlovsckého již z r. 1587.

Biskup Stanislav Pavlovský zvadl Tasy Podstatkého z Prusinovic, aby s ním jel do Polska k volbě krále. Biskup se měl přimíti, aby byl zvolen za krále polského arcikníze Maximiliána habsburského. Na tuto výzvu odpověděl Tas Podstatký z Prusinovic, že se pro nedostatek svého zdraví do Polsky s jeho Milosti vypravit nemůže, takže

*Službu svou Vaši Knížecí Milosti
uzkazují —
Jakož mně psaním svým milo-
stivě poroučetí ráčte, kdyby*

vodří site Bečvy a jejich po-
boček. Nezapomnět ani na
tehdejší důležitý přechod, hra-
dys přes Bečv. V našem kraji
bylo možno přejít Bečvu u Lip-
níka a u Hranic. Velmi pěkné
zobrazil Komenský Propast v
Hranic, do které později Hugo
Schenk a Schlossarek házeli své
mlenky. Na mapě Komenského
nalezneme jižec od Hranic va-
ničku, což znatí lázně Teplice
nad Bečvou.

Po Janu Kropáčovi z Nevědomí
majeté lázně se rychle střídaly.
V purkrabchin knize města Hra-
nic z let 1560 až 1650 poznáme
i postupné kuptipě lázně v
Teplici. L. P. 1567 za purkrabství
Jana Veleny, Ondřeje Dubského
s jeho konšely: Simónouž La-
zebnice prodala lázně v Teplici
a ve vším příslušenstvím Matějovi
vi synu svému za 350 fl; r. 1584
uvádí se Johana Němcová, (1591)
Daniel, 1595 Havel Lazebník z
Rataj a j. až obec branická skupuje
po dlech tuto lázně. Teplice r.
1598 patří lázně Teplice městu.

dřevěnou galerii dokola. Brzy potom postaven byl také hortulec a velké stáje pro koně. Lázně pronajatly byly r. 1713 hraničníkem měšťanům Šebestiánem z Kuličkovic, kdy právě možnost vzdálí krajine fádil. Poněvadž tento městán byl velmi zdvořlivý a úslužný, současně také dobrým obratným ranhojičem, lázně za něho také kvetly, že přicházely sem velmi mnoho hostí nejen z Moravy a Slezska, ale také z Uher, Polska a dokonce až z Ruska. Za dalších nájemců lázně visaly upady. Roku 1775 postavena vedle pravčického křídla lázeňská budovy pěkná baroková kaple, dodnes stojící, zasvěcená sv. Peregrinu. Z letopočtu a dvou vinářských nožů, vytěsaných na kamenném obrubě dverí, víme, že kaple sv. Peregrina byla vystavěna tehdejší majitelem hraničníkem panství kníže Karel z Ditrichštejna. Na oltáři kaple je dosud uloženo obraz sv. Peregrina. Dobrá pověst a vyčlenění těžkých

Další pokusy o výřezení chorob daly knížeti Františku Jos. Ditrichštejnovi v roce 1815 podnět k znovuzřízení těchto lázní.

Krajský fysik z Přerova dr. Karel Neustra piše o uhlíčnických lázních Teplice nad Bečvou, zde nová majitelka kněžna Gabriele Hatzfeld-Wildenburgová, rozená Brnácká, pravděpodobně vlastnice hradu Brnáckého pravděpodobně, když převzala vlastnictví zdejšího hradu. Zdejší zboruhodila všechny staré budovy v lázních a postavila nové. Postavila v italském slohu dvoupatrový lázeňský dům a rekonstruovala budovu ve slohu švédského baroka, které stavby v r. 1865 byly dokončeny. Kněžna Gabriele je uznávána jako zakladatelka uhlíčnických lázní Teplice na Bečvě, protože se zvláštní zálibou podnikla i další stavby a zdokonalení, aby umožnila trávení v uhlíčnických lázních Teplicích v Bz. uzdravení. Lázně byly jenom několikrát restaurovány a staly se tak vyhledávanými, že daleko nenašly poplatkem po udržování.

R. 1924 převzala lázně do svého majetku Okresní nemocenská pojišťovna v Moravské Ostravě, která velkým nákladem postavila sanatorium. Roku 1939 získala lázně Teplice n. B., koupě Českého sociálního pojišťovny v

Hranicím, ale v pozdějších letech zpustla.

V době třicetileté války byl majitelem lázní Václav Mol z Modřelic, který byl v radě obecných českých stavů proti císaři Matyášovi. Jeho statky i s lázněmi propadly konfiskaci. Mol pak zemřel bídne v oloženém žaláři.

Panství hraničské i s Teplicemi darováno 16. dubna 1622 kardinálu knížeti Františku Ditrichštejnovi. Tak přešly Teplice v majetek rodiny Ditrichštejnů, v jejichž držení zůstaly až do

v jejichž dřezu zůstaly až do roku 1925, tedy přes 300 let. Po celou třicetiletou válu a ještě dluhovo po ní byly lázně opuštěny a zničeny. O dalších osudných lázních dovidíme se počátkem 18. století z rukopisu Galášova. R. 1711 z kniežecího nařízení postavena byla na místě črevné kůlny zděná dvoupatrová lázeňská budova, iž měla

Praze a dala vypracovat velkolepý plán pro konečné vybudování celých lázní a rozdělila je na tři etapy. První dvě spěšně konci. R. 1951 přistoupila k obnově staré lázeňské budovy, kterou milionovým nákladem vybudovala na čtyřposchoďovou. V prizemí, v prvním a druhém poschodi jsou umísteny Uhličité lázně, které byly rozšířeny a moderně vybaveny. Současně jsou v druhém poschodi umístěny moderně vybavená ordinace a vodolečba podle Priesenicka. Uhličité lázně mají tři moderně zařízené odpocívárný, přijemný vestibul a rozsáhlou čekárnu, v třetím a čtvrtém poschodi jsou umísteny komfortně zařízené

pokoje.
V rukou římského sociálního pojišťovny rychle se tvářnost uhlíčitých lázní Teplice n. B. mění a tak spějí k zaslouženému rozkvětu, jak si toho totiž perla moravských lázní plně zaslouží.

Uhličité lázně Teplice n. B. a jejich léčivé klima

Dr. Pavlus

Dr. PAVLÍK
Uhličité lázně Teplice iad Bečvou jsou svým klimatem nejpozoruhodnější z našich círčích nížinných lázní. Malá nadmořská výška (250 m) svým barometrickým tlakem je velmi příznivá pro léčení chorob srdečních a cévních, nepatrně rozdíly raných a v zájemných teplotách velmi dobré působí na žáněty ledvin a čistý vzdich průtoni hojí katartu nosu, horních cest dýchacích a průdušek. Rozházlá sít upřeřených cest, rov-

ných i stoupajících, uprostřed nádherných lesů v přímu blízkosti lázní, láká k učelně gymnastické dechu v prostředí oplývajícím ozonem a pírozenou romantikou. Ta se upoutává, uklidňuje, soustředuje a vrací soulad ve funkciích duševních po duševně přepracovaném, vraci lidem předzaděděným hlubčiný životem velkoměsta. Světové lázně lečou sice organismus udržují, ne-poskytují rukou nervům uklidnění, protože překyplují rukou.

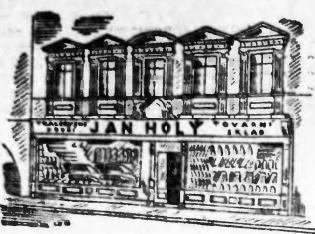
Údolí v povodí řeky Bečvy, výborné pro koupání, je k jihozápadu otevřeno, proti severu chráněno svahem Sudet a je úplně bez mlh. V okolí není také průmyslových podniků.

ků, jež vzdich jinak znečišťují. Reka Bečva a rozsáhlé lesy zasobují vzdich dostatečnou vlnitostí, jež však neprekročuje zpravidla přijemných hranic relativní vlnitosti, když vzdich v parných letních měsících při zrcelu neprtěném vánku zůstává svézim, nikdy dusným. Srázy prevládají z jara, v letech měsících je slunné přijemné počasí. Při tom krásné staré lipové aleje poskytuje holenstín vše, kdož jej potřebuje.

Klimatické poměry našich lází lze tedy

směle prohlásití za nejvhodnější pro léčení chorob srdečních, nervových a ledvinových. Je jen třeba jich plně využít stejně jako našich přirozených blízkostí mramorů žul.

Jan Holý,
manipulace tlačového zboží

Na významném místě, při vchodu na Žerotínovo náměstí směrem od nádraží upomíná pozornost každého chodce rozhlasový závod firmy Jan Holý, manipulace tlačového zboží. Tento závod je velmi vyhledávaným nákupním pramenem všeho zboží tlačového, a to zákazníkům nejen z celého okresu hranického, ale i z jiných okresů moravských. Majitel firmy Jan Holý vystihl přes své mladé křestné a úspěšné způsob, jak za nepatrný peníz dát násom hospodářkám a ženám všechno, čeho potřebují pro domácnost a rodinu. Nakupuje totiž přímo suroviny, jichž manipulaci na tovary pak sam provádí. Je to bily, barveni, šlechtění atd. polotovarů na hotové výrobky speciálně moderního plátna, mědiňo zboží, nejrůznějšího balvánného zboží a jiného. Touto vlastní manipulací je závod uměněno provádati za ceny skutečně lidové a tím za dnešní doby prakticky bojovati jak proti nedostatku peněz tak i proti krizi.

Firma Petr Hubálek,
obchod železem, železním zbožím, stavebnimi potřebami, kuchynským náradím a lyžařským potřebami atd.,

na Náměstí vedle městského domu Beseda, je jedním z největších podniků toho druhu v celém okrese. Vyněký majitel p. Petr Hubálek koupil podnik v r. 1925 od tehdejšího majitele p. Kautského a vlastní příjemným obchodním rozhlédem závod nejen udržel, ale i zvýšil a získal si široký okruh spokojených zákazníků : celého okola.

**Kavárna a restaurace „Beseda“
v domě Batové,**

jejímž nájemcem je pan František Pešl, se etablovala vyhledávaným střediskem zvláště v zimních měsících, kdy v kavárně se konají každodenně, v létě pak v soboty koncerty oblibeného jazzového orchestru. Výborná domácí kuchyně, vznášená obsluha, krásný uklínějící pohled z kavárny na náměstí, jež je jako na dlani a na protíklí lesní straně blízko lázní Teplice, to vše jsou přednosti, pro něž kavárna a restaurace „Beseda“ jsou a zustanou hřebem sněženského rucha města a v létě, v době lázeňské sezony i lázeňských hostů.

Max Gessler,
závod módního a krátkého zboží

na Žerotínově náměstí v Hranicích je nejstarším závodem toho druhu v Hranicích, nebož byl založen v r. 1891 otcem dnešního majitele Jul. Gesslerem. Od převratu, kdy jež převzal nejčíšší majitel, vztrost na dnešní výši. Svým zbožím a kvalitou obsluhy je vyhledávaným nákupním pramenem. Zákazníci seznámuji se při nákupech s moderním zložením a strihem, nebož majitel počívá dba, aby krácel s mědovou dobou. Zboží od Gesslera je zárukou, že se dobré a levné nakupilo.

Hotel Brno,
majitel Jan Čermák

Autobusem z nádraží se dojíždí každý návštěvník města Hranice na nejkrásnější náměstí a po jeho pravé straně se očte přímo před hotelom „Brno“, který jest dobre znám všem, kdož do Hranic kdy přijeli. Tento nejlepší a prvotřídi podnik hotelový a restaurační je veden v duchu velkoměstském. Dum, v němž jest umístěn, jest znám již od roku 1613, když byl pánským a sídelním domem českých paši z Žerotina, jak o tom svědčí pěkný zachovalý erb, umístěný nad jeho hlavním vchodem. Před 50 lety byl dům adaptován na hotel a restauraci. Vyšlořídil několik majitelů, leč teprve vyněký majitel, hotelér Jan Čermák, bývalý nájemce známé restaurace akciového pivovaru v Přerově, vstál mu svými bohatými zkušenostmi a osvědčeným vedením nejlepší pověst, známou široko caleko po celé Moravě, i v ostatních historických zemích. V hotelových pokojích, vyhledávaných nejenom cestujícími, ale za lázeňské sezony i lázeňskými hosty, naleznou každý útulné a čisté ubytování a v restauraci a kuchyni vyledeň na náměstí dokonala obsluha, naprosto a jeli: v bohatém výběru a v nejlepší upravě. Vždy usměvavý a příjemný hotelér Čermák jako strážce své statného pohostinství, příjemného cíla, aby každý host byl spokojen a vřídel rád epít, což se mu plně daří. Právě letos očekává skoro deset let svého působení v Hranicích a muže s hrdostí bledet na svůj podnik, neotřesený těžkou doboru hospodářskou. Každý, kdo odjíždí z Hranic, nemůže se v „Brně“ zapomíjet, na chvíli nezastavit. Hlavní stanicí autobusů a výpravných odjezdů v létěm umoznjuje i tu toto letom zastávku bez ztráty času a se zárukou věrnosti přijetí k vlastnímu „Nákladnou adaptaci“ se stál hotel „Brno“ a kavárenskou restaurací již před desítky let podnikem nevyhledávanějším mezi všechny dobrými podniky v Hranicích. Hotel „Brno“ je také spolu-

lečenským střediskem celého města, nebož kromě restaurace má ještě zvláštní útulnou místnost pro uzavřené společnosti. Vědmi je vyhledávaný zvláště důstojníkům velké hranické posádky a není významnější návštěvy i vojenské, aby se neubývala v proslovém hotelu „Brno“.

„Kufre“ vinárna a restaurace

V jednom z nejstarších domů hranických, k němuž se všechna historická změna, v domě Václava z Pernštejna, pozdejšího gubernátoru či krajského soudu, je vinárna jménem poněkud neobvyklého v „Kufre“. Nájemcem této vinárny, známý po celé Moravě František Stejskal, přeměnil v roce 1922 tehdejší nejstarší přezdívkou pivnice v Hranicích ve vinárnu, při čemž převezl z historické kontinuitu do vinku svého nového podniku název „V Kufre“. Učinil tak z respektu a dety k historii města, v níž za dobu německé nadvlády nejdříve nejstarší plzeňská restaurace se stala střediskem státní intelligence české, jež se scházela ve zvláště knělenutí, podlouhlé — restovnímu vaku v kufru podobné místnosti, aby se své matriční, odstraněnou české feči se v hýbavém pořádila a rozptýlila chmury duchovní starosti a vlasteneckých lidových doby. Dům tento, vybavený již před staletím převýšeným depozitem piv, stal se přízničním Františka Stejskala oponou všech návštěvníků Hranic a všechn jen poněkud zdravým nemožných uhlíčitých lázní Teplice nad Bečvou. Jeti do Růna a nenaštíviti Vatikán bylo a je tolik, jakou přijeti do Hranic a lázní Teplice a nevástiviti vinku „V Kufre“. Nájemcem František Stejskal dovedl způsobem jen jemu vlastní postarat se o zlatý mok, v němž byl nejen pravý život, ale i všechny radosti a slasti života. Zakoupil prostě celou úrodu jihomoravských vinic kolem Znojma (hlavně Strachotice či Raunštejnem), když jsou známy proslulým lampberkým, sám si bohatá a vyzrále vinné hrozny vylisoval a ve sklepích ke kvášení v odborném oštětu uložil, aby pak mohl svým hostům v „Kufre“ podat mok, který dobré a tradiční pověsti „Kufre“ může vždy být u znalec vína když v tom v hořatém výběru nechybi ani populární víno blatnický „Robáček“ od Svatého Antoníka. Příjemné odborné oskenování vinného sklepy se staly v posledních letech též kávovaré a zahraniční četné zemědělce před drahou a katastrofou. O rozvoji vinařství svědčí nejvýznamnější, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931. Předsedou záložny zvolen v roce 1919 p. František Číhal, rolník a starosta v Hranicích a v r. 1924 ustavován správcem, kteroužto funkci zastávala dodnes a předsedou záložny zvolen v r. 1924 p. František Hrubec, rolník a strosta z Černotina a funkci tuto zastával rovněž s r. Marie Pospíšilová jako účetní a pak disponentka úřadu tento zastával své domou k nejvýznamnějšímu, že stav vkladů stoupal s 1.475.720 Kč v r. 1919 na 7.016.162 Kč v r. 1931

Milotice nad Bečvou

Hranický okres je v oblasti tak zv. Moravské brány. Jedete-li Mysářkovou drahou Hranice-Třešťanskou Teplice, můžete pozorovat řeku Bečvu, která se v Lázních Teplických n. b. přiblížuje tak ríkajíc k trati, ale již od Černotina a zvláště před kaňonem v mohutném obohlou oddaluje se od trati a zahání daleko do roviny rozechlého údolí. Je tu kraj tak členitý a pestrý, že byste marně hledali v dalším pokračování tohoto Poběžví obrazec tak krásny.

V katastru obce Milotice nad Bečvou teče Bečva nejkrásněji přírody slavobranou.

Milotice n. B. zabírají čestní údolí při trati a zčásti jsou přisíje na stoupající svah směrem k německé obci Kozi Loučce. Protíná je také okresní silnice z Hranic do Valašského Meziříčí a dal na Slovensko. Rekonstrukce této silnice se bude postupně provádět, protože se jedná o důležitou spoj v Slovensku.

V Miloticích nad Bečvou se budete zajistit rozpoznat, když jízdy onich slyšíte. Jste-li klukem vesniče, brzy se rozpomenejte. Za vašich klukovských let jízdy k vám do vsi dochází celý časopis Milotický Heptadat a jestli jej neodbríbal vás tata, tak součes zcela určitě. V milotických velkopodnikech vás pak zcela překvapí, když vám povídá, že tenhle populární časopis slouží již 45 let zemědělskému pokroku a kulturnímu i estetickému poslání české vesnice, když tak přilákává a dnes tak pozvedne. Myslíme, že bude marné na moravské vsi hledat druhé takové velkopodniky, jaké jsou v Miloticích nad Bečvou.

V Miloticích n. B. vychází již 45 roku populární hospodářský časopis Milotický Hospodář na nákladem několika desítek tisíc a patří mezi nejoblíbenější a nejrozšířenější listy na našem venkově. Není nejen vesničky v republice, ale také pokrokoveho rolníka, když veznal tento list. Roční předplatné je neprávě — 20 Kč a každé číslo má 50 stránek i s románovou přílohou. Nemusíte být velkým znaleckem zemědělství, a poznáte že tento list kolem sebe soustředí nejpočetnější zemědělské intelektuály a největší praktiky. Je to list všeobecný a prohlíží všechna odvětví zemědělského podnikání. Na Slovensku patří k nejrozšířenějším českým listům a těžko byste očekali cinnost tohoto časopisu na poli slovenské významnosti. Je jistě velká a nesmí se na ni jednou zapomenout. Český a slovenský venkov je tu nejlepší a nejprávější pojem. Ministr dr. Hloda, který lounskému rolu gratuloval k 75. narozeninám zakladatel Milotického Hospodáře Arnoštu Dudákovi, připoměl: „Na Slovensku všebe pohližejte jsem na Vás a na Vaše listy jako na milcho šířitele odborného a odborného pokroku.“

— Na Vaše listy — čteč milý čtenáři. To hned vysvětlím. V Miloticích vychází ještě jeden měsíčník a to Praktický Radce, kterého jistě zná, mísí-li konsek země, jíz ríká zahrádku, nebo hospodářský dvorek, na němž ti dovoli slavný magistrátního druhého, kralíky, nebo držet psa. Praktický Radce je skutečná odborná revue, tiskná na krásném papíru bohatě ilustrována. Zahrádky se zahrádkem a chovem drobného zvířectva. Každé číslo má 20 velkých stran a je chlubou naší odborné literatury. Roční předplatné 22 Kč. Praktický Radce si vybírá Ústřední svaz zahradkářů a přátel přírody v Brně za svůj hlavní spolkový orgán.

K témuž měsíčníkům periodickým publikacím přičleňuje se také zimní roční publikace Kapesní kalendář „Milotického Hospodáře“, který již vychází 50 let a je cennou příručkou pro každýho hospodáře po celý rok. A po roce pěkným smakem do odborné hospodářské knihovny. Velkým nákladem vychází ročně velký zábavný poučný kalendář, který před 12 lety redigoval spisovatel František Hrnčík, pak a dnes sam junior senátor Zdeněk Kolář, veřejno-kalendář, který jistě vychází v největším nákladu kalendářových publikací, soustředí se zvláště básnickou a spisovatelem Václavem a vynikající spisovatelem Jindřichem.

V Miloticích je také knihkupectví a nakladatelství, zvláště odborné zemědělské literatury. „Milotický Hospodář“ je vůbec jediný odborný nakladatelství na Moravě. Loňského roku vysel tu 50. svazek. V poslední době vydalo dílo, které vyplňila mezeru naší odborné literatury. Jmenuje jen knihu: „Hospodářské stavitelství od architektury“. Šárka, „Chechte mít krásnou zahrádku?“ od insp. univ. botan. zahrady Fr. Jirásku, „Výnosné ovocnictví“ od inž. Ant. Večeře, „Pěstování růží vinné od Lad. Čecha, „Kuchařka československé hospodářské od Haplové-Kondrkové (III. vydání) a jiná významná díla, jež si můžete každý pročísti v jednom sezonu mith nakladatelství „Milotického Hospodáře“.

Krásná redakční zahrady, jak okrasná tak užitková, patří dnes i umělém kraje a jsou obdivovány návštěvníkům. Při zájezdu Ca. ovocnické jednoty do Milotic n. B. se

konstrukce v dřevě, lakýrnické, Velké 2poschoďové skladistě hospodářských strojů, nářadí a krmiv s vagónovými zásobami krmáčka, průšvávač a masových i rybích mouček všemo druhu činí dobrý dojem svým uspořádáním.

Milotické podniky vyrábějí: z oboru dřevozávodní umělé lítinové teplovzdušné a teplovodní velikosti 60 až 500 vajec, skříňové t. zv. motorové Velkolužné na 900 až 10.000 vajec, umělé kvočky a výchovny krmáček, mlynky na krmivo pro pochov ruční i strojní, aluminiové znamenací kontrolní kroužky, krmítka všechno druhu a j.; z oboru včelařství úly, medomety, kufáky, mězerníky, oploďnicky, kule, vidlicy na odvíkování atd.; z oboru zahradnictví zahradní stříkačky všechno druhu, pařeníště okna, mlhovky, pleťky, lisy a mačkařka na ovoce a pod.; z oboru dřevozbytku a jeho ošetřování, jícní roury, obvazy pro výklup dělohy, napajecí patent zvěře pro Kování koní i skotu; z oboru hospodářských strojů žrotovnyk výrobcové i kamenné, domácí mlýny, vyvarovací, fukary, tezaty, patentní čistička k žentourovým mlátičkám, pleťky a j. a hospodářské stroje a potřeby.

Nákupem dalších speciálních strojů a nářadí doplnily milotické podniky své skladové, takže zájemce-odborník obdrží zde z pomocí vše, co spadá do speciálního tohoto oboru. Rozsáhlá stolařská dílny se zabývají také výrobou amerického kancelářského a pokojového nábytku a stavebními pracemi.

Ke koneci je nutné upozornit na zakládání milotických závodů panu Arnoštu Dudákem. Arnošt Dudák začal od píky. Je rodákem z blízké Kelče (rodství basnika Křížky atd.), kde také po učitelských studiích nějak čas působil. Pak se stal učitelem v Miloticích n. B. a zde začal budovat podniky, na něž dnes může být Morava velmi hrda. Za své zásluhy o zemědělství byl jmenován členem České Akademie Zemědělské, je mistropředsedou Syndikátu zemědělských novinářů a spisovatel, čestným občanem města Hranice a okresní učitelské organizace. Je činný dosud kulturně, hospodářsky a sociálně.

Ve spolupráci se svým synem Zdeňkem Dudákem, který se po přebytečné vrátil z Ruska jako legionářský důstojník, udržuje milotické závody na poctivé a solidní podobě. I tyto závody postáraná i po roce.

V Miloticích n. B. se také pořádají velké kroky pro chovatele drůbež a zahradníků a ročně sem přijede spousta exkurzí hospodářských škol a spolků, jakž i dřužstevních organizací. Dojem z návštěvy Milotic je silný a nezapomenutelný. Zdar milotických podniků je právě všechno, které je v nich vydává a kdož je s nimi ve spojení.

Prodávají se krásné stavební místá u řeky Bečvy v blízkosti lázní se nejkrásnější výhledkou na město. Cena Kč 20.— za m². Výhodné pro weekendové domky. Autem až na město. Informace: Antonín Vlodek, Stará střelnice, Hranice.

ROZHLAS

Kolem radiového zákona

V. Gutwirth - Praha 18. května

Tiskem prošla zpráva, že do připomíkového řízení byla dána osnova nového radiového zákona, která mění a zmírňuje dosavadní ustanovení, jež se v praxi „zákona neupřímně přísná“. Vzhledem k tomu, že výrobci radiové techniky, které jsou opakem onoho optimismu velkých výtrží, kterou máme k vývoji radiové techniky, není tu příčinou jen obsah této osnovy, která má velkou mezeru: neřeší totiž otázku ochrany proti rušení rozhlasu. Spíše lze věřit, že radiová technika přijde velmi brzo s něčím, co blubose zasází do konstrukce přijímače, do techniky vysílání, než oddávání se nadějí, že osnova radiového zákona se brzy dostane z připomíkového řízení do parlamentu a do vyhlášky ve Shirci zákonu a nařízení. To jsou dve věci, které také příkře kontrastují: rádostný, rychlý, pocitný speč, s kterým pracuje radiová technika, a pomalost, s jakou se upravují otázky, které s rozhlasem souvisejí, v nichž nemá slovo technik. Jak dlouho je tomu, co tiskem prošla zpráva, že bude — v nejbližší době — provedena reorganizace našeho rozhlasu? To jsou už pomalou letu. Lidé, kteří znají naš rozhlas a kteří jí v něm rozdouhují, se tím netají, že to v našem rozhlašení necklejá. Shodují se až na nepatrné výjimky v tom, že je tu potřebi změn, a to nikoli malých. Technik nahradí součástí výroby výkonou a složitou součástí výkonu a jednodušší, jakmile dospěl k poznání, že je to možné a mužné. Podobně lze většinu necklejat. Jakmile se získá příčinu a místo choroby. Situace v rozhlašení je jiná. Pracuje-li radiová technika tak, že nás den ze dne překvapuje, všeče se úprava rozhlasových věcí, pokud nejsou jenom v rukou techniků, tempem, které přestává být vůbec tempem a stává se ztroulostí a nechvábností.

Kofik článek, memorand, polemik bylo už napsáno, aby se hnulo otázky rušení rozhlasu, ochranou proti rušení rozhlasu. Rozhlas má dnes statice poslušnou. Sotva se najde větší pospolitost než je různorodá pospolitost poslušnosti rozhlasu, kteří, plní-li svoje povinnosti k rozhlasu, mají právo nejen na vysílání programu, ale také na to, aby byli chráněni při poslechu. I souvisejí zájmy, které brzdi uskutečnění této ochrany proti rušení rozhlasu. Je uřízeno, že postížený a ten, od kterého se zde určitá oběť, určitý náklad, se brání. Ale zájem menší obecí, kteří se musí podřídit zájmu obecnějšímu. Sotva tisí, kdo brzdi jednání o ochraně rozhlasu, se mohou dovolávat toho, že zájem, který hání, je obecnější než je zájem nejen poslušnou, ale zájem celku, aby rozhlas nebyl jen vysílán, ale aby poslušnou se mohl o něco oprít tam, kde je ve svém právu zkracován. I tu technika přísluší s pomocí a umožnou praktický ochranu proti rušení. Vice než je možné zákon zaručí nemůže a jede o to, jak zaručit ochranu proti rušení, která je možná.

Dostává-li se radiový zákon i s mezzrou tam, kde by měla být rozšířena otázka rušení rozhlasu po dlouhé volání do připomíkového řízení, z něhož obývají nevede rychlá a přímá cesta do parlamentu, je to jen nový díkak pomalostí, s jakou se využívají věci našeho rozhlasu. Přísluší tvrdá ustanovení radiového zákona byla — ovšem kromě jiných příčin — silou, která dlouho stlačovala křivku radiových poslušnaců k horizontální ráce tam, kde totiž křivka mohla jít slušně nahoru. Amatér a poslušnac nebyli v počátcích nijak hýčkáni a prakce řídila od té doby se hodně zmínila.

Vzpomínáme-li si, kdy v našem Národním shromáždění došlo na rozpravu, která by skutečně řešila rozšíření potřeby našeho rozhlasu, nevpomněnou si na mnoho a mnohdy. Někdyk interpelaci o rozhlasu, tu a tam nějaká zmínka, o které nelze říci, že by byla důkladná a že by šla k jádru, že by byla nesena snahou pomoci našemu rozhlasu, to je asi vše. Jiné parlamenty už si uvědomily, že lidová zastupitelstva mají povinnost se zajímat o tak lidovou instituci jakou je a jakou má být rozhlas. Nejdéle u toho, aby politické strany se zajímaly o rozhlas s hlediska stranického, aby v něm dělaly svoji poslání politiku, aby v něm usazovaly, chránily zájmy a příbuzné. Jde právě o pravý opak, tedy o to, aby zákonodárné sbory jednou rozvinuly zásadně obecnou otázku našeho rozhlasu a učinily pro rozhlas vše, co je v jeho silách.

Společná antena — antenos budoucností. Již před léty se vyskytl návrh na konstrukci společné antény na základě aperiodického zosilovače, která umožňovala zapojit četné přijímače na libovolnou stanici. Nedávno jsme přinesli zprávu o úspěšných pokusech holandských inženýrů a o amerických konstrukcích, které byly určeny dokonce pro velké mramodrapy. Také v Německu na radioděle vystavěna taková společná antena. Nyní oznamuje dánšký tisk, že profesor Kodanske polytechnique A. Larsen sestavil antenu, která může obslužit celý blok domů. Osvědčili se tyto společné anteny v praxi, vymizely by konečně vleké spory nájemníků a majitelů domů o umisťování anten.

VÍTKOVICKÉ HORNÍ A HUTNÍ TĚŽÍŘSTVO

výrobí
surové železo, ocelové ingoty, válcované výrobky, ocelové odlitky a výkovky, litinové zboží,
kujnoželezná a litinová trubky, lisované zboží, šrouby a nýty, mostní konstrukce, parní kotle a kotle o nejvyšším tlaku
soustavy „Loeffler“, železní potřeby, důlní zařízení, zařízení pro hutě, koksovny a plynárny, zařízení a nářadí pro vrtání žamotové zboží atd.

Ústřední ředitelství a ústřední prodejní kancelář:

MORAVSKÁ OSTRAVA 10

Pražská kancelář:

PRAHA II., BREDOVSKÁ ČIS. 9

Zástupce pro Brno a okolí: Inž. Karel Šmek, Brno, Francouzská 92.